

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

I N F O R M A C I J A

O SEKTORU LIZINGA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

30.06.2013. GODINE

Sarajevo, avgust/kolovoz 2013. godine

1. UVOD.....	3
2. UČESNICI NA TRŽIŠTU.....	4
2.1. Broj lizing društava.....	4
2.2. Vlasnička struktura.....	5
2.3. Broj zaposlenih u lizing društvima.....	5
3. STRUKTURA BILANSA STANJA.....	6
3.1. Struktura aktive.....	6
3.2. Kvalitet aktive.....	8
3.3. Struktura plasmana prema predmetu i vrsti lizinga.....	10
3.4. Tržišno učešće prema finansijskom volumenu i broju ugovora.....	11
3.5. Struktura pasive.....	12
4. FINANSIJSKI REZULTAT POSLOVANJA.....	13
5. PONDERISANE NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE I PRIGOVORI KORISNIKA LIZING USLUGA.....	14
5.1. Ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope.....	14
5.2. Prigovori korisnika lizing usluga.....	17
6. ZAKLJUČCI I PREPORUKE.....	18
7. PODZAKONSKI AKTI AGENCIJE ZA POSLOVANJE LIZING DRUŠTAVA.....	19
8. PRILOZI.....	21
Prilog 1. Osnovni podaci o lizing društvima.....	21
Prilog 2. Pregled vlasničke strukture lizing društava.....	22
Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove lizing društava.....	23
Prilog 4. Pregled rezervi za finansijski lizing društava.....	23
Prilog 5. Konsolidovani bilans stanja.....	24
Prilog 6. Konsolidovani bilans uspjeha.....	25
Prilog 7. Rangiranje bilansne sume.....	26
Prilog 8. Pregled osnovnih finansijskih pokazatelja.....	27

1. UVOD

Agencija za bankarstvo Federacije BiH (u daljem tekstu: Agencija) kao regulatorna institucija koja obavlja nadzor lizing društava, sačinila je Informaciju o sektoru lizinga u Federaciji BiH na dan 30.06.2013. godine na osnovu analize regulatornih izvještaja o poslovanju koje su lizing društva dostavila Agenciji (posredni-off site nadzor) i podacima kojima raspolaže konstatovanim u kontrolama na licu mjesta (neposredni-on site nadzor).

Poslovanje lizing društava u Federaciji BiH je regulisano Zakonom o lizingu koji je stupio na snagu 03.01.2009. godine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, broj: 85/08 i 39/09). Zakonom su definirani uslovi za osnivanje, poslovanje i prestanak rada lizing društava, prava i obaveze subjekata u poslovima lizinga, upravljanje rizicima, finansijsko izvještavanje, aktivnosti lizing društava na sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i nadzor nad poslovanjem lizing društava.

Nadzor nad lizing društvima je uspostavljen nakon izdavanja licence za rad lizing društvima od strane Agencije sa ciljem stalnog praćenja poslovanja i finansijskog stanja svakog pojedinačnog lizing društva i sektora lizinga u Federaciji BiH u cjelini, utvrđivanjem usklađenosti poslovanja lizing društava s važećim propisima, te analiziranjem i provjerama finansijskih izvještaja lizing društava.

U toku 2011. i 2012. godine ekonomski trendovi u okruženju negativno utječu na domaću ekonomiju kroz prelijevanje dužničke krize iz eurozone i iz regiona. Navedeno uzrokuje trend slabljenja domaće potražnje koji je prisutan od 2010. godine koji je usporio i poslovne aktivnosti lizing društava.

Utjecaj krize na realni sektor je evidentan, a posljedice će se i u narednom periodu neminovno održavati i na ekonomsko okruženje u kome posluju lizing društva, što je i utjecalo na bilansnu sumu lizing društava u Federaciji BiH, koja je na dan 30.06.2013. godine iznosila 666.532 hiljada KM, što je za 4,01% ili za 27.832 hiljada KM manje u odnosu na 31.12.2012. godine.

Ukoliko se uporede pojedinačne bilansne sume lizing društava sa 31.12.2012. godine, dolazi se do zaključka da je kod dva lizing društva evidentan porast bilansne sume u ukupnom iznosu od 2.120 hiljada KM, dok je kod pet društava evidentiran pad bilansne sume u ukupnom iznosu od 29.952 hiljada KM, od čega se 70,34% ili 21.067 hiljada KM odnosi na pad bilansne sume jednog lizing društva. Navedeno smanjenje je uzrokovano preuzimanjem potraživanja od strane nerezidentne komercijalne banke po osnovu ugovora o zajmu kojim je finansirana izgradnja poslovnog objekta.

U periodu od 01.01. do 30.06.2013. godine na razini djelatnosti lizinga u Federaciji BiH kao rezultat poslovanja ostvarena je dobit u iznosu od 3.342 hiljada KM. Dva lizing društva su iskazala negativan finansijski rezultat u iznosu od 2.891 hiljada KM, dok je preostalih pet lizing društava iskazalo pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 6.233 hiljada KM. U poređenju sa istim periodom prethodne godine kada je iskazan ukupan gubitak u iznosu od 7.586 hiljade KM,

može se konstatovati da su lizing društva načelno stabilizovala poslovanje i zaustavila negativan trend iskazivanja visokih poslovnih gubitaka koji je uglavnom uzrokovani poteškoćama u naplati potraživanja finansiranih u periodu do 2010. godine.

Ukupni kapital lizing društava je na dan 30.06.2013. godine iznosio 56.295 hiljada KM. U poređenju sa 31.12.2012. godine, navedena pozicija je veća za 7.711 hiljada KM ili 15,87%. Jedno lizing društvo je iskazalo ukupan kapital manji od zakonom propisanog iznosa od 250.000,00 KM, dok je jedno lizing društvo iskazalo ukupan kapital koji je na samoj granici zakonom propisanog iznosa (251 hiljada KM).

Neposredni nadzor nad poslovanjem lizing društava provode ovlaštena lica Agencije sveobuhvatnim i ciljanim kontrolama - pregledom poslovanja na licu mjesta. Kontrolisanim lizing društvima nakon konačnosti zapisnika izdaju se nalozi za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti u cilju unapređenja poslovanja, zakonitosti, profitabilnosti, solventnosti i sigurnosti u poslovanju.

Nepravilnosti utvrđene neposrednim nadzorom lizing društava u periodu od 01.01. do 30.06.2013. godine odnosile su se uglavnom na unapređenje internih akata kojima se definiraju rizici u poslovanju, unapređenje internih akata u segmentu računovodstvene funkcije lizing društava, nepoštivanje ugovornih odredbi od strane lizing društava u kontekstu ugovorenog usklađivanja kamatne stope sa varijabilnim indeksom, nedostatke sistema internih kontrola u segmentu kvaliteta postupanja po internim aktima, nepoštivanje odredbi Zakona o obligacionim odnosima u kontekstu visine zatezne kamate i metodologije izračuna zateznih kamata, dostava neadekvatnih podataka u Centralni registar kredita kod Centralne banke BiH po osnovu otpisanih potraživanja i izbjegavanje prometa preko blokiranih računa dužnika.

U izvršenim kontrolama usklađenosti poslovanja lizing društava sa standardima sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti utvrđeno je da su lizing društva poduzela radnje i mjere na usklađivanju svojih programa, politika i procedura sa odredbama Odluke o minimalnim standardima aktivnosti lizing društava na sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. Međutim, analizom nepravilnosti u poslovanju lizing društva vezanih za primjenu standarda sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti utvrđeno je da efektivnost mjera poduzetih u cilju primjene usvojenih standarda nije bila na potrebnom nivou.

2. UČESNICI NA TRŽIŠTU

2.1. Broj lizing društava

Djelatnost lizinga u Federaciji BiH na dan 30.06.2013. godine obavljalo je 7 lizing društava, dok je u periodu od 2010. do 2011. godine poslove lizinga obavljalo 8 lizing društava. Sedam lizing društava registrovanih u Federaciji BiH obavlja poslove lizinga u 21 podružnici, od kojih se 17 podružnica nalazi u Federaciji BiH i 4 podružnice u Republici Srpskoj. Dozvolu za obavljanje poslova lizinga posjeduju sljedeća lizing društva:

1. ASA Aleasing d.o.o. Sarajevo,
2. Euroleasing d.d. Mostar,
3. NLB Leasing d.o.o. Sarajevo,
4. Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo,
5. S-Leasing d.o.o. Sarajevo,
6. UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo i
7. VB Leasing d.o.o. Sarajevo.

U poređenju sa stanjem na dan 31.12.2012. godine, u toku drugog kvartala 2013. godine nije bilo promjena u broju registrovanih podružnica.

2.2. Vlasnička struktura

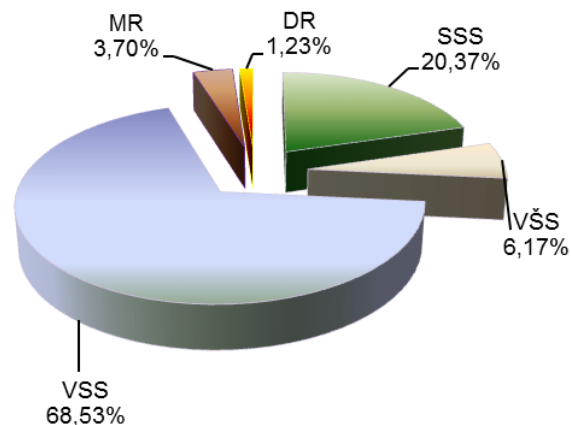
U toku drugog kvartala 2013. godine kod jednog lizing društva se desila izmjena u strukturi vlasništva na način da je u vlasničku strukturu uključeno novo rezidentno pravno lice koje pripada istoj grupaciji.

I dalje se tri lizing društva nalaze u 100% vlasništvu nerezidentnih pravnih lica, tri lizing društva se nalaze u većinskom vlasništvu (preko 51%) nerezidentnih pravnih lica, dok se jedno lizing društvo nalazi u većinskom vlasništvu rezidentnih pravnih lica. Detaljni podaci o pregledu vlasničke strukture lizing društava dati su u Prilogu 2. Informacije.

2.3. Broj zaposlenih u lizing društvima

Na dan 30.06.2013. godine u sektoru lizinga je zaposleno 162 zaposlenika, što predstavlja smanjenje od 4 zaposlenika u odnosu na 31.12.2012. godine. Pored navedenog broja zaposlenih, u lizing društvima je na dan 30.06.2013. godine angažovano još 34 radnika putem studentskog servisa i preko organizacija koje posreduju u zapošljavanju, od čega se 64,70% odnosi na zaposlenike jednog lizing društva. U poređenju sa 31.12.2012. godine, broj povremeno zaposlenih je smanjen za 12,82%.

Grafikon 1. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u sektoru lizinga

Efikasnost zaposlenih prilikom ocjene performansi lizing društva mjeri se putem omjera aktive i broja zaposlenih (aktiva po zaposlenom). Na dan 30.06.2013. godine na nivou sektora lizinga na svakog zaposlenog se odnosi 4.114 hiljada KM aktive (31.12.2012. godine – 4.183 hiljada KM po zaposlenom). Analitički pokazatelji za pojedinačna društva kreću se u rasponu od 2.489 do 5.866 hiljada KM aktive po zaposlenom. Istovremeno, na dan 30.06.2013. godine, u sektoru mikrokreditnih organizacija i fondacija ovaj pokazatelj je iznosio 333 hiljade KM aktive po zaposlenom, a u sektoru bankarstva 2.090 hiljada KM po zaposlenom.

3. STRUKTURA BILANSA STANJA

3.1. Struktura aktive

Ukupna bilansna suma lizing društava u Federaciji BiH na dan 30.06.2013. godine je iznosila 666.532 hiljada KM, što je za 27.832 hiljada KM ili 4,01% manje u odnosu na 31.12.2012. godine. Pojedinačno posmatrano, kod dva lizing društva je evidentan porast bilansne sume u ukupnom iznosu od 2.120 hiljada KM, dok je kod pet društava evidentiran pad bilansne sume u ukupnom iznosu od 29.952 hiljada KM, od čega se 70,34% ili 21.067 hiljada KM odnosi na pad bilansne sume jednog lizing društva. Navedeno smanjenje je uzrokovano preuzimanjem potraživanja kod jednog lizing društva po osnovu ugovora o zajmu kojim je finansirana izgradnja poslovnog objekta zajma od strane nerezidentnog osnivača istog lizing društva (nerezidentna komercijalna banka). Na dva najveća lizing društva (posmatrano po veličini aktive) odnosi se 56,59% od ukupne aktive lizing društava. Ukoliko se iz ukupne bilansne sume isključi prethodno navedeno preuzimanje potraživanja, u poređenju sa 31.12.2012. godine realni iznos smanjenja je iznosio 6.765 hiljada KM ili 0,97%, što ukazuje na stagnaciju pada bilansne sume i stabilizaciju poslovanja lizing društava u Federaciji BiH.

U strukturi ukupne aktive lizing društava najznačajnije učešće su imala neto potraživanja po osnovu finansijskog lizinga koja iznose 422.719 hiljada KM ili 63,42% od ukupne aktive sektora lizinga. U poređenju sa 31.12.2012. godine, neto potraživanja po osnovu finansijskog lizinga su manja za 4.904 hiljada KM ili 1,15%, dok su bruto potraživanja po osnovu finansijskog lizinga manja za 17.748 hiljada KM ili 3,36%. U poređenju sa prethodnim izvještajnim periodom, neto potraživanja po osnovu finansijskog lizinga su veća za 6.788 hiljada KM ili 1,63%, dok su bruto potraživanja veća za 1.379 hiljada KM ili 0,27%. Navedeni podatak ukazuje na činjenicu da je u toku drugog kvartala došlo do blagog povećanja potražnje za lizing proizvodima u odnosu na prethodni izvještajni period.

Neto potraživanja po osnovu zajma su na dan 30.06.2013. godine iznosila 81.139 hiljada KM ili 12,17% od iznosa ukupne aktive sektora lizinga. U odnosu na 31.12.2012. godine, neto potraživanja po osnovu zajma su smanjena za 25.130 hiljada KM ili 23,65%. Navedeno značajno smanjenje neto potraživanja po osnovu zajma je uzrokovano preuzimanjem potraživanja po osnovu ugovora o zajmu kod jednog lizing društva od strane jednog od vlasnika društva (nerezidentna banka). Od ukupnog iznosa potraživanja po osnovu zajmova na dan 30.06.2013. godine, 50.513 hiljada KM ili 62,25% se odnosi na zajmove odobrene od strane jednog lizing

društva supsidijarnim ili povezanim pravnim licima, sa ciljem finansiranja izgradnje nekretnina koje supsidijarna lica daju u dugoročni najam (ugovori finansijskog ili operativnog lizinga). Zajmovi su odobreni prije stupanja na snagu Zakona o lizingu.

Iskazano stanje bilansne pozicije novac i novčani ekvivalenti na dan 30.06.2013. godine je iznosilo 24.666 hiljada KM, što je za 9.750 hiljada KM ili 65,37% više u odnosu na 31.12.2012. godine. Učešće navedene pozicije u ukupnoj aktivni se povećalo sa 2,15%, koliko je iznosilo na kraju 2012. godine, na 3,70% koliko je iznosilo na dan 30.06.2013. godine, što ukazuje na povećanu likvidnost sektora u cjelini i povećanje kreditnog potencijala lizing društava.

Neto vrijednost osnovnih sredstava finansiranih putem operativnog lizinga na dan 30.06.2013. godine je iznosila 27.257 hiljada KM i za 2.435 hiljada KM ili 8,20% je manja u odnosu na 31.12.2012. godine. Pojedinačno posmatrano, kod svih lizing društava je evidentirano smanjenje neto vrijednosti osnovnih sredstava finansiranih putem operativnog lizinga.

U Tabeli 1. Informacije prikazani su podaci neto bilansnih pozicija aktive po izvještajnim periodima.

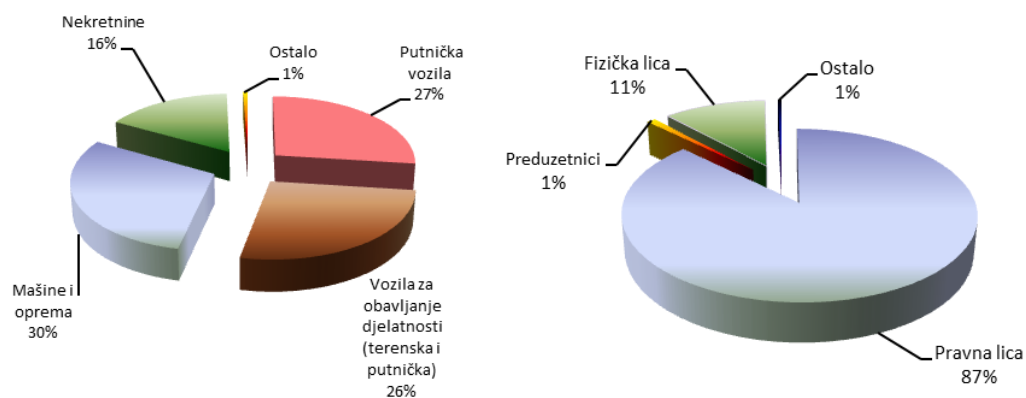
Tabela 1. Struktura neto bilansnih pozicija aktive

(000 KM)

Bilansne pozicije	31.12.2012	% učešće u aktivni	30.06.2013	% učešće u aktivni	30.06.2013 / 31.12.2012
Finansijski lizing	427.623	61,58%	422.719	63,42%	-1,15%
Operativni lizing	29.692	4,29%	27.257	4,09%	-8,20%
Zajam	106.269	15,30%	81.139	12,17%	-23,65%
Ostala aktiva	130.780	18,83%	135.417	20,32%	3,55%
Ukupna aktiva	694.364	100%	666.532	100%	-4,01%

U strukturi potraživanja prema korisniku lizinga i predmetu lizinga nije bilo značajnijih promjena u odnosu na prethodne izvještajne periode.

Grafikon 2. Struktura potraživanja po osnovu finansijskog lizinga prema predmetu i korisniku lizinga na dan 30.06.2013. godine

U strukturi bilansne sume finansijskog sektora koji nadzire Agencija, na sektor lizinga se odnosi 4,16% od ukupne bilansne sume, dok se na bankarski sektor odnosi 92,83% i 3,01% na mikrokreditni sektor.

3.2. Kvalitet aktive

Prema podacima iz izvještaja lizing društava, rezerve za gubitke po finansijskom lizingu na dan 30.06.2013. godine iskazane su u iznosu od 19.888 hiljada KM, što predstavlja smanjenje za 4.715 hiljada KM ili 19,16% u odnosu na 31.12.2012. godine. Posmatrano po kategorijama kašnjenja potraživanja, evidentno je smanjenje rezervi za gubitke po svim kategorijama kašnjenja u poređenju sa 31.12.2012. godine (Tabela 2. Informacije).

Pojedinačno posmatrano, na dva najveća lizing društva (posmatrano po veličini aktive) se odnosi 70,49% formiranih rezervi za gubitke. Kod dva lizing društva je evidentiran porast formiranih rezervi za gubitke u odnosu na 31.12.2012. godine u ukupnom iznosu od 596 hiljada KM.

Tabela 2. Uporedni prikaz formiranih rezervi za finansijski lizing po kategorijama kašnjenja (000 KM)

Dana kašnjenja	Ukupne rezerve 31.12.2012	Ukupne rezerve 30.06.2013	% promjene
0-60	552	463	-16,10%
60-90	649	308	-52,62%
90-180	4.383	3.329	-24,06%
preko 180	16.280	15.761	-3,18%
preko 360	2.739	27	-99,01%
UKUPNO	24.603	19.888	-19,16%

U strukturi formiranih rezervi za gubitke po ugovorima finansijskog lizinga, 15.761 hiljada KM ili 79,25% se odnosi na rezerve za gubitke formirane po osnovu potraživanja od čijeg je dospijea proteklo preko 180 dana.

Rezerve za zajmove na dan 30.06.2013. godine su iznosile 722 hiljade KM i smanjene su za 3.198 hiljada KM ili 81,58% u odnosu na 31.12.2012. godine, kada su rezerve za zajmove iznosile 3.920 hiljada KM. Od ukupnog iznosa smanjenja rezervi za zajmove, 2.574 hiljade KM ili 82,29% se odnosi na smanjenje rezervi jednog lizinga društva iz razloga preuzimanja potraživanja po osnovu ugovora o zajmu po kojem je navedeno lizing društvo formiralo značajan iznos rezervi za gubitke.

Od ukupnog iznosa formiranih rezervi za zajmove na dan 30.06.2013. godine, 688 hiljada KM ili 95,29% se odnosi na rezerve formirane od strane jednog lizing društva.

Ukupan iznos otpisanih potraživanja po finansijskom lizingu i zajmu na dan 30.06.2013. godine je iznosio 71.350 hiljada KM i veći je za 5.293 hiljada KM ili 8,01% u odnosu na 31.12.2012.

godine. Od ukupno iskazanog iznosa otpisanih potraživanja, 37.463 hiljada KM ili 52,51% se odnosi na otpise formirane od strane jednog lizing društva. Uvidom u strukturu otpisanih potraživanja konstatovano je da je prvom polugodištu 2013. godine vanbilansno evidentirano novih potraživanja u iznosu od 6.235 hiljada KM, od čega se 3.512 hiljada KM ili 56,33% odnosi na otpise formirane od strane jednog lizing društva.

Posmatrano u istom periodu, po osnovu naplate vanbilansnih potraživanja je evidentiran iznos od 941 hiljadu KM, što ukazuje na činjenicu da je naplata otpisanih potraživanja otežana, s obzirom da kriteriji za odobravanje istih nisu bili adekvatni ili nisu bile ispoštovane interno definirane politike i procedure koje se odnose proces odobravanja finansiranja (nefunkcionisanje sistema internih kontrola).

Tržišna vrijednost izuzetih predmeta lizinga na dan 30.06.2013. godine, uslijed raskida lizing ugovora sa korisnikom lizinga ili istekom ugovora kod kojih nije ugovoren otkup predmeta lizinga nakon isteka lizing ugovora, iznosila je 34.367 hiljada KM i veća je za 943 hiljade KM ili 2,82% u odnosu na 31.12.2012. godine.

Tabela 3. Broj i vrijednost izuzetih predmeta lizinga

(000 KM)

Red. broj	VRSTA PREDMETA LIZINGA	31.12.2012		30.6.2013	
		Broj jedinica	Procijenjena tržišna vrijednost predmeta lizinga	Broj jedinica	Procijenjena tržišna vrijednost predmeta lizinga
1.	Putnička vozila	62	771	73	756
2.	Vozila za obavljanje djelatnosti (terenka i putnička)	29	507	21	446
3.	Mašine i oprema	27	5.962	33	6.544
4.	Nekretnine	20	26.181	21	26.381
5.	Šinska vozila, plovni i zrakoplovni objekti	1	3	1	3
6.	Aparati za domaćinstvo	0	0	0	0
7.	Ostalo	0	0	15	237
Ukupno		139	33.424	164	34.367

Pojedinačno posmatrano, 29.352 hiljada KM ili 85,41% vrijednosti predmeta lizinga koji su u posjedu lizing društava se odnosi na dva lizing društva.

Od ukupno iskazanog iznosa procijenjene vrijednosti izuzetih predmeta lizinga na dan 30.06.2013. godine, 76,76% se odnosi na nekretnine (poslovni objekti) po kojima su lizing društva ušla u posjed iz razloga nepoštivanja ugovornih obaveza od strane korisnika lizinga. Ukupan iznos navedene pozicije se odnosi na tri lizing društva, od čega se 55,51% ili 14.643 hiljada KM odnosi na vrijednost izuzetih nekretnina jednog lizing društva. Trenutna tržišna situacija i neadekvatni kriteriji odobravanja finansiranja uzrokuju otežanu prodaju ili novo finansiranje preuzetih nekretnina, naročito ukoliko se uzme u obzir i činjenica da su preuzete nekretnine uglavnom poslovno-proizvodni objekti.

Na dan 30.06.2013. godine, na evidenciji izuzetih (prijevremena vraćenih) predmeta lizinga ili predmeta lizinga koji su vraćeni redovnim istekom lizing ugovora kod kojih nije ugovoren otkup predmeta lizinga je iskazano ukupno 164 predmeta lizinga, što predstavlja povećanje od 17,99% u odnosu na 31.12.2012. godine.

3.3. Struktura plasmana prema predmetu i vrsti lizinga

Vrijednost novozaključenih ugovora finansijskog i operativnog lizinga u periodu od 01.01. do 30.06.2013. godine je iznosila 98.426 hiljada KM i za 5.708 hiljada KM ili 5,48% je manje u odnosu na isti period prethodne godine. Broj novozaključenih ugovora iznosi 2.233, što je za 22,03% manje u odnosu na isti period prethodne godine. Prosječna vrijednost ugovora u prvoj polovini 2013. godine je iznosila 44 hiljade KM i veća je u odnosu na prosječnu vrijednost ugovora u istom periodu prošle godine kada je iznosila 36 hiljada KM.

Od ukupno ostvarene vrijednosti novozaključenih ugovora, 93.188 hiljada KM ili 94,68% se odnosi na ugovore finansijskog lizinga sa prosječnom (ponderisanom) nominalnom kamatnom stopom od 6,88% i ponderisanom efektivnom kamatnom stopom od 9,29%.

U Tabeli 4. Informacije su prikazani uporedni pokazatelji novih finansiranja po predmetu lizinga i vrsti ugovora.

Tabela 4. Struktura iznosa finansiranja po predmetu lizinga za prvo polugodište 2012. i 2013. godine

(000 KM)

	30.06.2012. godine			30.06.2013. godine		
	Finansijski lizing	Operativni lizing	UKUPNO	Finansijski lizing	Operativni lizing	UKUPNO
Vozila	69.180	7.929	77.109	65.731	5.187	70.918
Oprema	23.806	154	23.960	25.094	51	25.145
Nekretnine	3.102	0	3.102	2.223	0	2.223
Ostalo	0	0	0	140	0	140
UKUPNO	96.088	8.083	104.171	93.188	5.238	98.426

U ukupan iznos finansiranja ostvaren u periodu od 01.01. do 30.06.2013. godine uključen je iznos finansiranja koje je ostvarilo lizing društvo sa sjedištem u Republici Srpskoj putem poslovnica na području Federacije BiH. Navedeno društvo veći dio poslovnih aktivnosti ostvaruje u Federaciji BiH.

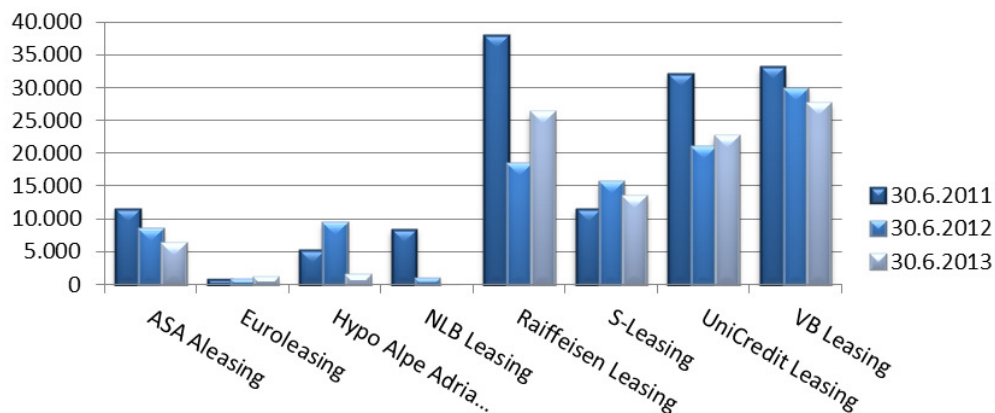
U strukturi novih plasmana prema vrsti korisnika lizinga dominiraju plasmani prema pravnim licima (87% od ukupnog iznosa finansiranja u toku prvog polugodišta 2013. godine). Kao jedan od bitnih razloga je činjenica da je finansiranje putem lizinga za fizička lica nepovoljnije u odnosu na kreditne plasmane iz razloga obaveze plaćanja PDV-a na kamatu, što predstavlja dodatni trošak klijentima koji nisu PDV obveznici.

Ukupna vrijednost novozaključenih ugovora finansijskog i operativnog lizinga u toku drugog kvartala 2013. godine je iznosila 56.028 hiljada KM i veća je za 13.630 hiljada KM ili 32,15% u odnosu na vrijednost novozaključenih ugovora u toku prvog kvartala 2013. godine. Istovremeno, broj novozaključenih ugovora u drugom kvartalu je veći za 28,08% u odnosu na prvi kvartal 2013. godine. Neophodno je napomenuti i činjenicu da je ukupan volumen novozaključenih ugovora u prvom polugodištu 2013. godine ostvaren od strane šest lizing društava. Jedno lizing društvo (koje je ostvarilo gubitak iznad visine kapitala) je po osnovu odluke vlasnika obustavilo nova finansiranja sa ciljem stabilizacije poslovanja i sanacije postojećih problematičnih plasmana.

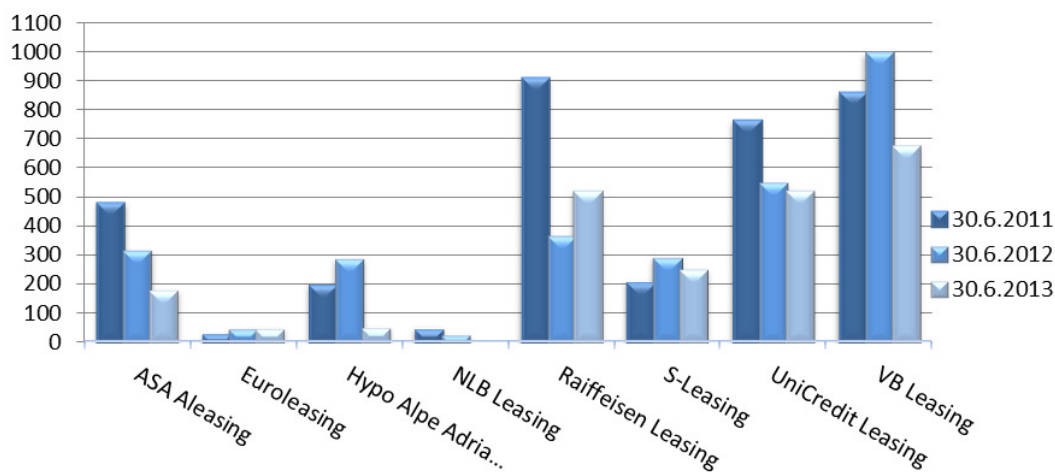
3.4. Tržišno učešće prema finansijskom volumenu i broju ugovora

Uporedni prikaz pojedinačnog tržišnog učešća prema ukupnom volumenu i broju novozaključenih ugovora finansijskog i operativnog lizinga je iskazano u Grafikonima 3. i 4. Informacije.

Grafikon 3. Tržišno učešće prema volumenu (u 000 KM)

Grafikon 4. Tržišno učešće prema broju ugovora

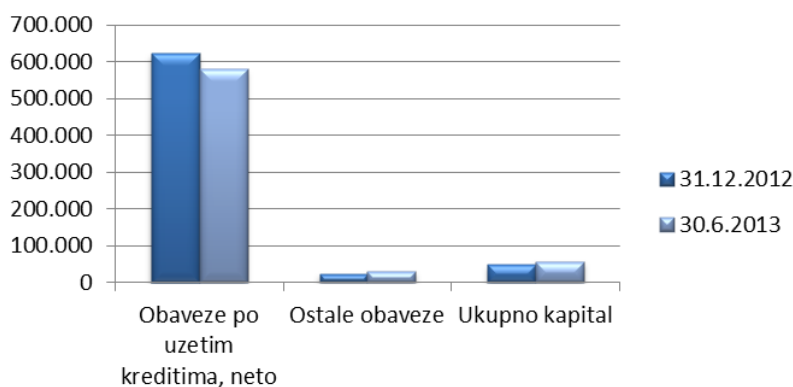

U skladu sa podacima objavljenim od strane krovnog evropskog udruženja Leaseurope, evropsko lizing tržište je u prvom kvartalu 2013. godine također zabilježilo pad novih plasmana u odnosu na isti period prethodne godine od 11,98%, što je uzrokovalo pad portfolija lizing društava za 1,2%. Pored navedenog, iz objavljenih agregatnih pokazatelja je vidljiv značajan porast troškova rezervi za gubitke (prvi kvartal 2013 / prvi kvartal 2012) od 28,8% i pad dobiti prije oporezivanja od 2,8%.

3.5. Struktura pasive

Na dan 30.06.2013. godine je došlo do blage izmjene u strukturi pasive u odnosu na prethodne izvještajne periode u kontekstu smanjenja učešća obaveza po kreditima i povećanja učešća ostalih obaveza i ukupnog kapitala lizing društava. Obaveze po uzetim kreditima na 30.06.2013. godine i dalje predstavljaju dominantnu poziciju u strukturi ukupne pasive (86,89% od iznosa ukupne pasive). Na 31.12.2012. godine na obaveze po uzetim kreditima se odnosilo 89,67% od iznosa ukupne pasive.

Grafikon 5. Struktura pasive – uporedni podaci (000 KM)

Ukupne obaveze po kreditima na dan 30.06.2013. godine iznose 579.174 hiljada KM i smanjene su za 43.429 hiljada KM ili 6,98% u odnosu na 31.12.2012. godine. Od ukupnog iznosa obaveza po uzetim kreditima, 529.042 hiljada KM ili 91,34% se odnosi na dugoročne obaveze.

U strukturi izvora finansiranja, 53,31% se odnosi na zaduženja komercijalnih stranih i domaćih banaka koje uglavnom pripadaju grupacijama kojima lizing društva pripadaju, dok se 19,20% odnosi na direktna zaduženja od osnivača, a 27,49% odnosi na zaduženja od evropskih i domaćih razvojnih banaka (EIB, EBRD, CEDB i DEG). Sredstva od ovih banaka su po prirodi namjenska i uglavnom se odnose na razvoj srednjih i malih preduzeća, a osigurana su bankarskim garancijama izdatim od strane matičnih banaka ili njihovih holding kompanija.

Ukupna ponderisana nominalna kamatna stopa koju lizing društva plaćaju na izvore sredstava u periodu od 01.01. do 30.06.2013. godine je 2,81% na godišnjem nivou (kamatna stopa izračunata na bazi prosječnog stanja uzetih kredita i kamatnog rashoda u posmatranom periodu) i značajno je smanjena u odnosu na prethodne periode. Navedeno je uzrokovano činjenicom da su kamatne stope na izvore sredstava lizing društava uglavnom vezane za varijabilni indeks EURIBOR čija

je vrijednost u prvoj polovini 2013. godine na niskom nivou (vrijednost 3M EURIBOR-a na 01.01.2013. godine 0,188%, na 30.06.2013. godine 0,222%).

Ukupni kapital lizing društava je na dan 30.06.2013. godine iznosio 56.295 hiljada KM. U poređenju sa 31.12.2012. godine, navedena pozicija je veća za 7.711 hiljadu KM ili 15,87%. Jedno lizing društvo je iskazalo ukupan kapital manji od zakonom propisanog iznosa od 250.000,00 KM, dok je jedno lizing društvo iskazalo ukupan kapital koji je na samoj granici zakonom propisanog iznosa (251 hiljada KM).

Uzrok povećanja vrijednosti ukupnog kapitala je činjenica da je jedno lizing društvo u toku drugog kvartala iskazalo povećanje osnovnog kapitala (dokapitalizacija Društva po osnovu pokrića gubitaka) u iznosu od 4.373 hiljada KM, kao i činjenica da je sektor iskazao pozitivan poslovni rezultat.

4. FINANSIJSKI REZULTAT POSLOVANJA

Na nivou sektora lizinga u periodu od 01.01. do 30.06.2013. godine ostvarena je dobit u iznosu od 3.342 hiljade KM. U istom periodu prethodne poslovne godine na nivou sektora ostvaren je gubitak u iznosu od 7.586 hiljada KM. Bitno je napomenuti činjenicu da je pozitivan finansijski rezultat iskazan nakon šest uzastopnih izvještajnih perioda (kvartala) u kojima je sektor iskazivao negativan finansijski rezultat.

Pojedinačno posmatrano, dva lizing društva su iskazala negativan finansijski rezultat u iznosu od 2.891 hiljada KM, dok su preostalih pet lizing društava iskazala pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 6.233 hiljada KM.

Prihod od kamata na dan 30.06.2013. godine je iznosio 19.615 hiljada KM. Navedena pozicija je za 4.247 hiljada KM ili 17,80% manja u odnosu na isti period prethodne godine. Ukoliko se posmatraju pojedinačne pozicije prihoda od kamata, pozicija prihoda po osnovu kamata iz finansijskog lizinga je iznosila 14.765 hiljada KM i za 2.588 hiljada KM ili 14,91% je manja u odnosu na isti period prethodne poslovne godine. Razlog smanjenja prihoda se može obrazložiti smanjenim poslovnim aktivnostima i niskim iznosom varijabilnog indeksa za koji su vezani plasmani lizing društava (EURIBOR). Pozicija ostalih prihoda po kamati je smanjena u odnosu na isti period prethodne godine za 1.653 hiljade KM ili 29,41%. U navedenoj poziciji dominira kamatni prihod po osnovu odobrenih zajmova, čiji je volumen značajno manji u odnosu na isti period prethodne godine, što je uzrokovalo i smanjenje ukupnog kamatnog prihoda.

Rashodi po osnovu kamata su iznosili 8.430 hiljada KM, što je za 5.105 hiljada KM ili 37,72% manje u odnosu na isti period prethodne poslovne godine. Razlog smanjenja kamatnog rashoda je značajno niži iznos kreditnih zaduženja uslijed smanjene kreditne aktivnosti lizing društava i nizak nivo varijabilnog indeksa za koji su vezani izvori sredstava lizing društava (EURIBOR).

Ukupan neto prihod od kamata iskazan za period od 01.01. do 30.06.2013. godine je iznosio 11.185 hiljada KM, što predstavlja povećanje od 858 hiljada KM ili 8,31% u odnosu na isti period prethodne poslovne godine.

Kategorija operativnih prihoda je u poređenju sa istim periodom prethodne godine veća za 5.933 hiljada KM ili 45,38%. Najznačajniji porast (u apsolutnom iznosu) je iskazan na poziciji ostalih operativnih prihoda i isti je uzrokovan činjenicom da je jedno lizing društvo u toku drugog kvartala 2013. godine ušlo u posjed predmeta lizinga (nekretnina) po lizing ugovoru čija su potraživanja prethodno evidentirana u vanbilansnoj evidenciji (otpisana potraživanja). Knjigovodstvena evidencija procijenjene vrijednosti predmeta lizinga je evidentirana na kontima zaliha i prihoda lizing društva, te se ista može tretirati kao trenutna prihodovna pozicija do konačne prodaje ili daljnjeg plasmana predmeta lizinga.

U okviru kategorije rashoda, troškovi rezervi za gubitke su iznosili 1.006 hiljada KM i manji su za 8.953 hiljada KM ili 89,90% u odnosu na prethodni period iste godine. Uzrok smanjenja navedene pozicije je činjenica da su lizing društva u prethodnoj poslovnoj godini akumulirala adekvatne rezerve za gubitke po osnovu potraživanja po finansijskom lizingu i zajmu, kao i da je kod pojedinih lizing društava došlo do značajnog otpuštanja formiranih rezervi u korist prihoda uslijed pojačanih aktivnosti na naplati potraživanja za koja su u prethodnim izvještajnim periodima bili formirani značajni iznosi rezervi za gubitke.

Finansijski rezultat sektora u cjelini ukazuje na konsolidaciju poslovanja lizing društava i zaustavljanje trenda loših poslovnih rezultata koji su duži vremenski period uzrokovale kontinuirane kapitalne zahtjeve i restrikcije u politici odobravanja novih finansiranja.

Također, makroekonomski pokazatelji u BiH za prvo polugodište 2013. godine ukazuju na blagi oporavak ekonomskih pokazatelja koji se, prije svega, ogledaju u porastu fizičkog obima proizvodnje od 7% u odnosu na isti period prethodne godine, povećanju izvoza za 8,5% i smanjenju uvoza od 1,5%, kao i porastu građevinskih radova u FBiH od 13,2% u odnosu na isti period prethodne godine, što bi u narednom periodu moglo uzrokovati daljnju stabilizaciju lizing sektora, naročito ukoliko se uzme u obzir činjenica da je poslovanje sektora dominantno orijentirano na pravna lica.

5. PONDERISANE NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE I PRIGOVORI KORISNIKA LIZING USLUGA

5.1. Ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope

Efektivna kamatna stopa predstavlja stvarnu relativnu cijenu ugovora o lizingu izraženu na godišnjem nivou i iskazuje se u skladu sa Odlukom o jedinstvenom načinu i metodi izračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope za ugovore o finansijskom lizingu („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” broj 46/09).

Ukupna prosječna nominalna kamatna stopa za ugovore finansijskog lizinga zaključene u toku prve polovine 2013. godine je iznosila 6,16% za kratkoročne i 6,91% za dugoročne ugovore, dok je efektivna kamatna stopa za kratkoročne ugovore iznosila 9,51%, a za dugoročne 9,28% na godišnjem nivou. Ukupna ponderisana nominalna kamatna stopa za navedeni period je iznosila 6,88%, a efektivna 9,29% na godišnjem nivou. U poređenju sa istim periodom prethodne poslovne godine (01.01.-30.06.2012. godine) kada je iskazana ponderisana nominalna kamatna stopa u iznosu od 7,52%, a efektivna 10,20% na godišnjem nivou, evidentno je značajno smanjenje kamatnih stopa po ugovorima finansijskog lizinga.

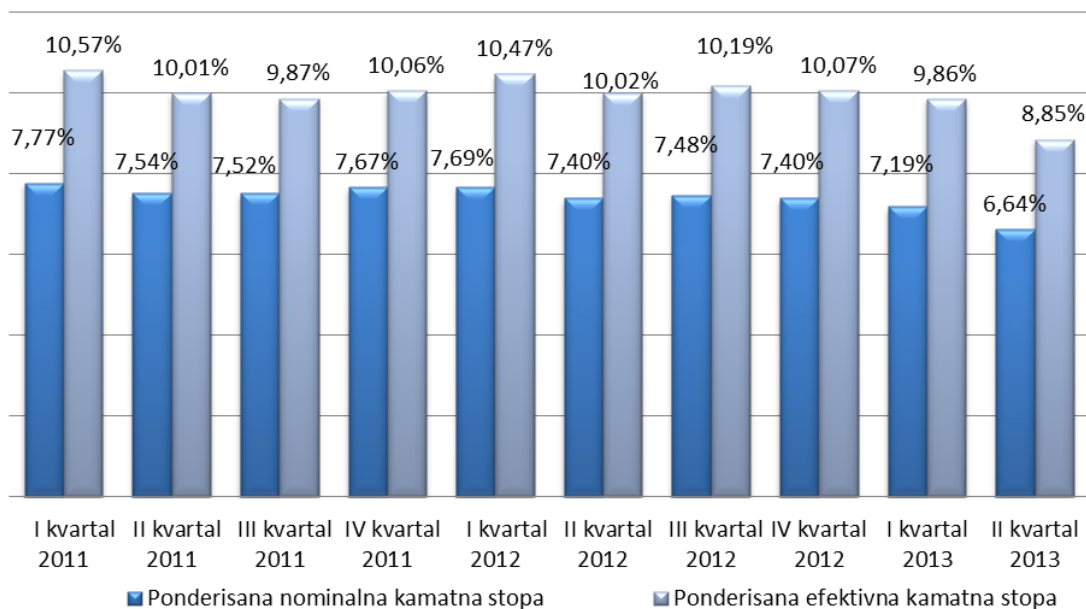
U Tabeli 5. Informacije iskazani su podaci o iznosu finansiranja, nominalnoj i efektivnoj kamatnoj stopi za ugovore finansijskog lizinga zaključene u periodu 01.01. – 30.06.2013. godine.

Tabela 5. Prosječna nominalna i efektivna kamatna stopa za ugovore finansijskog lizinga zaključene u periodu 01.01. – 30.06. 2013. godine

Redni broj	O P I S	Broj ugovora	Iznos finansiranja u (000) KM	Ponderisana nominalna kamatna stopa	Ponderisana efektivna kamatna stopa
1.	Kratkoročni lizing ugovori prema predmetu lizinga:	107	2.876	6,16%	9,51%
a.	putnička vozila	79	1.710	6,51%	10,15%
b.	vozila za obavljanje djelatnosti (terenska i putnička)	16	490	5,53%	9,31%
c.	mašine i oprema	12	676	5,72%	8,01%
1.1.	Kratkoročni lizing ugovori prema korisniku lizinga:	107	2.876	6,16%	9,51%
a.	pravna lica	88	2.616	6,00%	9,02%
b.	poduzetnici	2	48	9,36%	16,48%
c.	fizička lica	17	212	7,42%	13,95%
2.	Dugoročni lizing ugovori prema predmetu lizinga:	1.971	90.312	6,91%	9,28%
a.	putnička vozila	1.057	27.874	7,15%	9,82%
b.	vozila za obavljanje djelatnosti (terenska i putnička)	620	35.657	6,84%	9,19%
c.	mašine i oprema	281	24.418	6,67%	8,90%
d.	nekretnine	7	2.223	7,39%	7,86%
g.	ostalo	6	140	8,78%	11,95%
2.1.	Dugoročni lizing ugovori prema korisniku lizinga:	1.971	90.312	6,91%	9,28%
a.	pravna lica	1.544	80.458	6,88%	9,21%
b.	poduzetnici	50	1.432	6,98%	9,41%
c.	fizička lica	377	8.422	7,14%	9,90%
	UKUPNO	2.078	93.188	6,88%	9,29%

Trend smanjenja nominalnih i efektivnih kamatnih stopa je evidentan i u slučaju posmatranja ponderisanih nominalnih i efektivnih kamatnih stopa na kvartalnom nivou, a što je načelno uzrokovano smanjenjem varijabilnog indeksa (EURIBOR) za koji su vezane ulazne i izlazne kamatne stope.

Grafikon 6 . Pregled prosječnih ponderisanih nominalnih i efektivnih kamatnih stopa za ugovore o finansijskom lizingu po kvartalima u toku 2011., 2012. i 2013. godine

Prethodno iskazane nominalne kamatne stope (na polugodišnjem i kvartalnom nivou) predstavljaju ugovorenu nominalnu kamatnu stopu između lizing društva i korisnika lizinga u trenutku potpisa lizing ugovora, dok prethodno iskazane efektivne kamatne stope predstavljaju diskontne stope kojom se na godišnjem nivou izjednačava sadašnja vrijednost svih budućih i postojećih obaveza dogovorenih između lizing društva i korisnika lizinga. Ukoliko se uzme u obzir činjenica da su pojedina lizing društva u prvoj polovini 2013. godine odobravalala finansiranja po osnovu proizvoda finansijskog lizinga po kojima je kamatna stopa djelimično ili u potpunosti subvencionirana od strane dobavljača predmeta lizinga (ovlaštenog distributera predmeta lizinga) i ukoliko se subvencionirana kamatna stopa uključi u izračun ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope, ponderisana nominalna kamatna stopa za period 01.01.-30.06.2013. godine je iznosila 6,95%, dok je ponderisana efektivna kamatna stopa iznosila 9,36%, što još uvijek ukazuje na trend smanjenja kamatnih stopa po novozaključenim ugovorima finansijskog lizinga.

Značajna razlika između nominalne i efektivne kamatne stope je posljedica PDV-a na kamatu, koji je obavezan dio ugovora o finansijskom lizingu i koji se plaća unaprijed od strane korisnika lizinga, kreiranje ugovora finansijskog lizinga sa otkupnom vrijednošću, kao i dodatni troškovi lizing aranžmana koji su često sastavni dio mjesečne najamnine lizing ugovora.

5.2. Prigovori korisnika lizing usluga

Od drugog kvartala 2012. godine Sektor vrši kontrolu postupanja po Odluci o uslovima i načinu postupanja lizing društva po prigovoru korisnika lizing usluga u cilju zaštite prava i interesa korisnika lizinga („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” broj 48/12).

U toku prve polovine 2013. godine lizing društva su u izvještajima dostavljenim Agenciji iskazala ukupno 57 prigovora od strane korisnika lizinga, od čega je pozitivno riješenih 19 prigovora ili 33,30% od ukupnog broja dostavljenih prigovora, dok je negativno riješenih 33 ili 57,80% od ukupnog broja prigovora korisnika lizinga.

U ukupnom broju dostavljenih prigovora u toku prve polovine 2013. godine, na jedno lizing društvo se odnosi 35 prigovora ili 61,40% od ukupno iskazanih prigovora korisnika lizing usluga. Detaljan prikaz strukture i broja prigovora je iskazan u Tabeli 6. Informacije.

Tabela 6. Struktura prigovora korisnika lizing usluga u toku prve polovine 2013. godine

Red. broj	Status prigovora	31.03.2013. godine				30.06.2013. godine				Ukupno u 2013. godini	Učešće u strukturi %
		Fizička lica	Pravna lica	Ukupno I kvartal	Učešće u strukturi %	Fizička lica	Pravna lica	Ukupno II kvartal	Učešće u strukturi %		
1.	Pozitivno riješen prigovor	3	9	12	35,30%	1	6	7	30,40%	19	33,30%
2.	Negativno riješen prigovor	12	9	21	61,80%	3	9	12	52,20%	33	57,80%
3.	Prigovor u procesu obrade	0	0	0	0,00%	2	1	3	13,00%	3	5,30%
4.	Prigovor u procesu obrade duže od 30 dana	0	0	0	0,00%	0	1	1	4,40%	1	1,80%
5.	Primljen zahtjev Agencije za izjašnjenje	0	1	1	2,90%	0	0	0	0,00%	1	1,80%
UKUPNO		15	19	34	100,00%	6	17	23	100,00%	57	100,00%

6. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Prema pokazateljima poslovanja lizing društava u Federaciji BiH sa 30.06.2013. godine može se zaključiti da poslovanje lizing društava u navedenom periodu pokazuje znake stabilizacije u kontekstu vrijednosti novozaključenih ugovora i ostvarenog rezultata poslovanja u odnosu na prethodne izvještajne periode.

Kod pojedinih lizing društava su još uvijek prisutne poteškoće poslovanja koje proizlaze iz naplate postojećih potraživanja koja su nastala u periodu prije stupanja na snagu Zakona o lizingu.

Podaci za prvo polugodište 2013. godine pokazuju blagi porast industrijske proizvodnje i porast izvoza i ukoliko pozitivan trend bude nastavljen do kraja godine može se očekivati blagi porast realne stope rasta i povoljnije ekonomsko okruženje u kome posluju lizing društva.

U okviru svojih nadležnosti vezanih za nadzor lizing društava Agencija se rukovodi načelima transparentnosti, izgradnje povjerenja kod lizing društava, kao i adekvatne zaštite korisnika finansijskih usluga finansiranih putem lizinga s ciljem ostvarivanja finansijske stabilnosti pojedinog lizing društva i djelatnosti lizinga na nivou Federacije BiH.

Agencija će se u narednom periodu fokusirati na sljedeće aspekte:

- nastaviti kontinuiran nadzor lizing društava posrednim i neposrednim kontrolama,
- insistirati na kapitalnom jačanju lizing društava i internom definiranju parametara zaštite kapitala i kapitalne adekvatnosti,
- dopunjavanje podzakonske regulative za lizing sektor koja se odnosi na djelovanje i poslovanje lizing društava,
- zaštita korisnika lizing usluga sa ciljem ostvarivanja finansijske stabilnosti lizing sektora u cjelini,
- praćenje aktivnosti lizing društava na sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma i unapređivati saradnju sa drugim nadzornim i kontrolnim institucijama,
- daljnje unapređenje informacionog sistema koji će na osnovu izvještaja lizing društava omogućiti rano upozoravanje i preventivno djelovanje u otklanjanju slabosti u poslovanju lizing društava,
- unapređenje strukture i kvaliteta podataka u Centralnom registru kredita kod Centralne banke BiH,
- nastaviti permanentnu edukaciju i stručno osposobljavanje kadrova i
- unapređivati saradnju sa Udruženjem lizing društava u BiH, u smislu pružanja stručne pomoći u primjeni zakonske i podzakonske regulative lizing društava kao i prijedloga izmjena zakonskih propisa.

Pored navedenog, do kraja 2013. godini se očekuje usvajanje Zakona o zaštiti potrošača – finansijskih usluga, koji je u trenutku kreiranja informacije u javnoj raspravi do 01.09.2013. godine. Agencija će redovnim kontrolama pratiti postupanje lizing društava po navedenom zakonu.

U narednom periodu lizing društva trebaju dodatno da se fokusiraju na kontrolu dospjelih a nenaplaćenih potraživanja, odnosno najveću pažnju treba posvetiti nekvalitetnim plasmanima i poduzimanju aktivnosti na unapređenju sistema naplate dospjelih nenaplaćenih potraživanja.

Aktivnosti lizing društava trebaju biti usmjerene na:

- kapitalno jačanje i definiranje parametara zaštite kapitala i kapitalne adekvatnosti,
- unapređenju politika i procedura u upravljanju rizicima kojima su izložena lizing društva u svom poslovanju,
- uspostavljanje sistema internih kontrola i funkciju interne revizije kao neovisne u izvršavanju svojih zadataka,
- unapređenje informatičke podrške u cilju adekvatnijih računovodstvenih evidencija i kvalitetnijeg izvještavanja,
- unapređenje u kontekstu zaštite korisnika lizing usluga,
- primjene praksi odgovornog finansiranja,
- detaljnije informisanje klijenata o proizvodima koje lizing društva nude u cilju boljeg razumijevanja i ozbiljnijeg pristupa finansiranju putem lizinga i
- redovno, ažurno i tačno dostavljanje podataka Centralnom registru kredita kod Centralne banke.

Broj: U.O.-54-4/13
Sarajevo, 19.11.2013. godine

7. PODZAKONSKI AKTI AGENCIJE ZA POSLOVANJE LIZING DRUŠTAVA

Na osnovu Zakona o lizingu, izdavanje dozvola za osnivanje kao i poslovanje lizing društava detaljno je uređeno podzakonskim aktima Agencije, odnosno odlukama usvojenim od strane Upravnog odbora Agencije (objavljenim u “Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine”, Br.: 46/09, 46/11, 48/12 i 110/12), kao i uputstvima usvojenim od strane direktora Agencije.

Odluke Agencije kojima je definirano osnivanje-izdavanje dozvola za rad i poslovanje lizing društava su:

1. Odluka o uslovima i postupku za izdavanje i oduzimanje dozvole za obavljanje poslova lizinga,
2. Odluka o uslovima i postupku za izdavanje i oduzimanje saglasnosti lizing društvu,
3. Odluka o minimalnim standardima aktivnosti lizing društava na sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti,

4. Odluka o jedinstvenom načinu i metodu obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o finansijskom lizingu,
5. Odluka o jedinstvenom načinu i metodu obračuna i iskazivanja lizing naknade po ugovoru o operativnom lizingu,
6. Odluka o obliku i sadržaju izvještaja koje lizing društva dostavljaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH i rokovima izvještavanja,
7. Odluka o minimalnoj visini i načinu formiranja, upravljanja i održavanja rezervi za gubitke i upravljanje rizicima lizing društva,
8. Odluka o nadzoru lizing društava,
9. Odluka o naknadama koje lizing društva plaćaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH,
10. Odluka o uslovima i načinu postupanja lizing društva po prigovoru korisnika lizing usluga,
11. Uputstvo za primjenu Odluke o jedinstvenom načinu i metodu obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o finansijskom lizingu i
12. Uputstvo za izradu izvještaja lizing društava.

8. PRILOZI

Prilog 1. Osnovni podaci o lizing društvima na dan 30.06.2013. godine

Redni broj	Naziv lizing društva	Adresa i sjedište	Direktor	Telefon	Datum izdavanja FBA licence	Broj zaposlenika	Web adresa
1.	ASA Aleasing d.o.o. Sarajevo	Bulevar Meše Selimovića 16, Sarajevo	Alma Kadrić	+ 387 33 771 222	22.03.2010	15	www.asa-aleasing.ba
2.	Euroleasing d.d. Mostar	Vukovarska 1, Mostar	Renata Perić	+ 387 36 394 500	03.02.2010	6	www.euroleasing.ba
3.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	Trg Solidarnosti 2a, Sarajevo	Dalida Međedović	+ 387 33 789 345	19.03.2010	10	www.nlbleasing.ba
4.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	Danijela Ozme 3, Sarajevo	Belma Sekavić - Bandić	+ 387 33 254 354	19.01.2010	54	www.rlbh.ba
5.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	Zmaja od Bosne 7 Sarajevo	Elma Hošo	+ 387 33 565 850	11.02.2010	13	www.s-leasing.ba
6.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	Džemala Bijedića 2, Sarajevo	Denis Silajdžić	+ 387 33 721 750	16.03.2010	29	www.unicreditleasing.ba
7.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	Fra Anđela Zvizdovića 1, Sarajevo	Slobodan Vujić	+ 387 33 276 280	12.01.2010	35	www.vbleasing.ba
					UKUPNO	162	

Prilog 2. Pregled vlasničke strukture lizing društava na dan 30.06.2013. godine

LIZING DRUŠTVO	IME-NAZIV VLASNIKA	% učešća
ASA ALEASING d.o.o. Sarajevo	ASA FINANCE d.d. Sarajevo	17,19%
	ASA AUTO d.o.o. Sarajevo	33,81%
	ALEASING d.o.o. Celje	49,00%
EUROLEASING d.d. Mostar	EUROLEASING d.o.o. Zagreb	27,24%
	EUROHERC osiguranje d.d. Sarajevo	17,66%
	EUROHERC osiguranje d.d. Zagreb	13,52%
	BSO d.d. Sarajevo	8,44%
	AGRAM životno osiguranje d.d. Zagreb	6,79%
	JADRANSKO osiguranje d.d. Zagreb	6,79%
	EUROAGRAM TIS d.o.o. Zagreb	6,50%
	EURO DAUS d.d. Split	6,50%
	EURODOM d.o.o. Osijek	6,50%
	AGRAM d.d. Ljubuški	0,06%
RAIFFEISEN LEASING d.o.o. Sarajevo	RAIFFEISEN LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna	51,00%
	RAIFFEISEN BANK d.d. Sarajevo, BiH	49,00%
NLB LEASING d.o.o. Sarajevo	NLB d.d. Ljubljana	100,00%
S-LEASING d.o.o. Sarajevo	STEIERMAERKISCHE BANK UND SPARKASSEN AG, Graz	90,00%
	SPARKASSE BANK d.d. Sarajevo	10,00%
UNICREDIT LEASING d.o.o. Sarajevo	UNICREDIT LEASING S.p.A., Milan	100,00%
VB LEASING d.o.o. Sarajevo	VB LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna	100,00%

Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove lizing društava sa 30.06.2013. godine (u 000 KM)

Dani kašnjenja	Stopa rezervisanja	Iznos potraživanja	Više obračunate izdvojene rezerve	Ukupna rezervisanja
0-60	0,05%	75.408	0	37
60-90	5%	370	0	18
90-180	10%	5.968	0	597
180-270	30%	65	0	20
270-360	50%	0	0	0
preko 360	100%	50	0	50
UKUPNO		81.861	0	722

Prilog 4. Pregled rezervi za finansijski lizing društava sa 30.06.2013. godine (u 000 KM)

Dana kašnjenja	Stopa rezervisanja za finansijski lizing (pokretne stvari)	Stopa rezervisanja za finansijski lizing (nepokretne stvari)	Iznos potraživanja za pokretne stvari	Iznos potraživanja za nepokretne stvari	Iznos osnovice za pokretne stvari	Iznos osnovice za nepokretne stvari	Rezerve			Ukupne rezerve
							Za pokretne stvari	Za nepokretne stvari	Više obračunate i izdvojene rezerve	
0-60	0,50%	0,50%	313.027	42.168	61.081	4.741	305	24	134	463
60-90	10%	10%	16.220	1.089	2.504	341	250	34	23	308
90-180	50%	50%	25.739	19.461	4.203	2.030	2.102	1.015	212	3.329
preko 180	100%	75%	15.401	9.430	14.737	1.366	14.737	1.024	0	15.761
preko 360	100%	100%	0	72	0	27	0	27	0	27
UKUPNO			370.387	72.220	82.525	8.505	17.394	2.124	369	19.888

Prilog 5. Konsolidovani bilans stanja (u 000 KM)

Red. broj	OPIS	31.12.2012		30.6.2013		% rasta
		Iznos	% u ukupnoj aktivi	Iznos	% u ukupnoj aktivi	30.06.2013/ 31.12.2012
	AKTIVA					
1.	Novac i novčani ekvivalenti	14.916	2,15%	24.666	3,70%	65,37%
2.	Plasmani bankama	12.667	1,82%	6.312	0,95%	-50,17%
3.	Potraživanja po finansijskom lizingu, neto	427.623	61,58%	422.719	63,42%	-1,15%
3a)	potraživanja po finansijskom lizingu, bruto	527.508	75,97%	509.760	76,48%	-3,36%
3b)	rezerve za gubitke	24.603	3,54%	19.888	2,98%	-19,16%
3c)	odgođeni prihodi po osnovu kamata	74.805	10,77%	66.737	10,01%	-10,79%
3d)	odgođeni prihodi po osnovu naknada	477	0,07%	416	0,06%	-12,79%
4.	Potraživanja od supsidijarnih lica	2	0,00%	474	0,07%	0,00%
5.	Materijalna i nematerijalna imovina, neto	72.368	10,42%	67.047	10,06%	-7,35%
5a)	materijalna i nematerijalna imovina-vlastita sredstva	52.089	7,50%	50.323	7,55%	-3,39%
5b)	materijalna i nematerijalna imovina -operativnog lizinga	46.644	6,72%	43.418	6,51%	-6,92%
5c)	ispravka vrijednosti -vlastita sredstva	9.413	1,36%	10.533	1,58%	11,90%
5d)	ispravka vrijednosti-operativni lizing	16.952	2,44%	16.161	2,42%	-4,67%
6.	Dugoročne investicije	93	0,01%	93	0,01%	0,00%
7.	Ostala aktiva	166.695	24,01%	145.221	21,79%	-12,88%
7a)	zajmovi, neto	106.269	15,30%	81.139	12,17%	-23,65%
7a1)	zajmovi (dospjela potraž. +nedospjela glavnica)	110.189	15,87%	81.861	12,28%	-25,71%
7a2)	rezerve za zajmove	3.920	0,56%	722	0,11%	-81,58%
7b)	ostala aktiva	60.426	8,70%	64.082	9,61%	6,05%
	UKUPNA AKTIVA	694.364	100,00%	666.532	100,00%	-4,01%
	PASIVA					
9.	Obaveze po uzetim kreditima, neto	622.603	89,67%	579.174	86,89%	-6,98%
9a)	obaveze po kratkoročnim kreditima	70.325	10,13%	50.823	7,62%	-27,73%
9b)	obaveze po dugoročnim kreditima	553.134	79,66%	529.042	79,37%	-4,36%
9c)	unaprijed plaćeni troškovi i naknada	856	0,12%	691	0,10%	-19,28%
10.	Ostale obaveze	23.177	3,34%	31.063	4,66%	34,03%
	UKUPNO OBAVEZE	645.780	93,00%	610.237	91,55%	-5,50%
11.	Osnovni kapital	78.869	11,36%	68.378	10,26%	-13,30%
12.	Rezerve	5.548	0,80%	9.038	1,36%	62,91%
13.	Akumulirana dobit/gubitak	-35.833	-5,16%	-21.121	-3,17%	-41,06%
	UKUPNO KAPITAL	48.584	7,00%	56.295	8,45%	15,87%
	UKUPNO PASIVA	694.364	100,00%	666.532	100,00%	-4,01%
	Otpisana potraživanja (početno stanje)	33.922	4,89%	66.057	9,91%	94,73%
	Novi otpis (+)	37.750	5,44%	6.235	0,94%	-83,48%
	Naplata (-)	5.449	0,78%	941	0,14%	-82,73%
	Trajni otpis (-)	166	0,02%	1	0,00%	-99,40%
	Otpisana potraživanja (krajnje stanje)	66.057	9,51%	71.350	10,70%	8,01%

Prilog 6. Konsolidovani bilans uspjeha (u 000 KM)

Red. broj	OPIS	30.06.2012.		30.06.2013.		% rasta 30.06.2013/ 30.06.2012
		(000 KM)	% u ukupnim prihodima	Iznos (000 KM)	% u ukupnim prihodima	
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1.	Prihodi od kamata	23.862	64,61%	19.615	50,79%	-17,80%
1a)	kamate po finansijskom lizingu	17.353	46,98%	14.765	38,23%	-14,91%
1b)	kamate na plasmane bankama	13	0,04%	80	0,21%	515,38%
1c)	naknade (za obradu lizing zahtjeva itd.)	876	2,37%	803	2,08%	-8,33%
1d)	ostali prihodi po kamatama	5.620	15,22%	3.967	10,27%	-29,41%
2.	Rashodi po kamatama	13.535	36,65%	8.430	21,83%	-37,72%
2a)	kamate na pozajmljena sredstva	13.037	35,30%	8.248	21,36%	-36,73%
2b)	naknade za obradu kredita	263	0,71%	182	0,47%	-30,80%
2c)	ostali rashodi po kamatama	235	0,64%	0	0,00%	-100,00%
3.	Neto prihodi od kamata	10.327	27,96%	11.185	28,96%	8,31%
	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4.	Operativni prihodi	13.073	35,39%	19.006	49,21%	45,38%
4a)	naknade za izvršene usluge	47	0,13%	38	0,10%	-19,15%
4b)	naknade od operativnog najma	6.598	17,86%	6.007	15,55%	-8,96%
4c)	prihodi od prodaje lizing objekta, neto	393	1,06%	923	2,39%	134,86%
4d)	ostali operativni prihodi (4d1+4d2+4d3)	6.035	16,34%	12.038	31,17%	99,47%
4d1)	prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	1.981	5,36%	876	2,27%	-55,78%
4d2)	prihodi od opomena	280	0,76%	315	0,82%	12,50%
4d3)	ostalo	3.774	10,22%	10.847	28,09%	187,41%
5.	Operativni rashodi	20.919	56,64%	25.397	65,76%	21,41%
5a)	troškovi plaća i doprinosa	4.104	11,11%	4.391	11,37%	6,99%
5b)	troškovi poslovnog prostora	7.033	19,04%	6.783	17,56%	-3,55%
5c)	ostali operativni rashodi	9.782	26,48%	14.223	36,83%	45,40%
6.	Troškovi rezervi za gubitke	9.959	26,96%	1.006	2,60%	-89,90%
6a)	troškovi rezervi za gubitke finansijski lizing	9.452	25,59%	1.628	4,22%	-82,78%
6b)	troškovi rezervi za gubitke zajam	507	1,37%	-622	-1,61%	-222,68%
7.	Dobit prije poreza	-7.478	-20,25%	3.788	9,81%	-151%
8.	porez na dobit	108	0,29%	446	1,15%	312,96%
9.	Neto dobit	-7.586	-20,54%	3.342	8,65%	-144%

Prilog 7. Rangiranje bilansne sume

31.12.2012					30.06.2013				
Lizing društvo	Bilansna suma (000 KM)	Učešće 2012.	Kumul. Učešće	Rang	Lizing društvo	Bilansna suma (000 KM)	Učešće 30.06.2013.	Kumul. učešće	Indeks bilansne sume
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	219.292	31,58%	31,58%	1.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	213.264	32,00%	32,00%	97
UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	170.208	24,51%	56,09%	2.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	170.111	25,52%	57,52%	100
VB Leasing d.o.o. Sarajevo	113.128	16,29%	72,39%	3.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	113.248	16,99%	74,51%	100
Asa ALeasing d.o.o. Sarajevo	58.405	8,41%	80,80%	4.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	56.012	8,40%	82,91%	96
NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	58.160	8,38%	89,17%	5.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	51.405	7,71%	90,62%	104
S-Leasing d.o.o. Sarajevo	49.405	7,12%	96,29%	6.	Asa ALeasing d.o.o. Sarajevo	37.338	5,60%	96,23%	64
Euroleasing d.d. Mostar	25.766	3,71%	100,00%	7.	Euroleasing d.d. Mostar	25.154	3,77%	100,00%	98
UKUPNO	694.364	100%			UKUPNO	666.532	100%		96

Prilog 8. Pregled osnovnih finansijskih pokazatelja na dan 30.06.2013. godine (u 000 KM)

Redni broj	Lizing društvo	Ukupni kapital	Rang po ukupnom kapitalu	Neto dobit/gubitak	Rang po neto dobit/gubitak	Plasmani u prvoj polovini 2013.	Rang po plasmanima u prvoj polovini 2013. godine	Broj ugovora u prvoj polovini 2013. godine	Rang po broju ugovora u prvoj polovini 2013. godine
1.	Asa Aleasing d.o.o. Sarajevo	1.126	5.	2.954	1.	6.215	5.	178	5.
2.	Euroleasing d.d. Mostar	19.549	2.	183	5.	1.012	6.	43	6.
3.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	-1.505	7.	-2.076	7.	0	7.	0	7.
4.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	20.148	1.	1.002	3.	26.254	2.	520	2.
5.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	3.060	4.	1.209	2.	13.437	4.	250	4.
6.	Unicredit Leasing d.o.o. Sarajevo	251	6.	-815	6.	22.587	3.	520	3.
7.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	13.666	3.	885	4.	27.551	1.	673	1.
8.	Hypo Leasing d.o.o. Banja Luka *	-	-	-	-	1.370	-	49	-
	UKUPNO	56.295		3.342		98.426		2.233	

* Plasmani ostvareni putem poslovnica u FBiH